

**ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
«ПРИЧОРНОМОРСЬКА ФУНДАЦІЯ ПРАВА»**

**МІЖНАРОДНА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ**

**«СУТНІСТЬ ТА ЗНАЧЕННЯ
ВПЛИВУ ЗАКОНОДАВСТВА
НА РОЗВИТОК
СУСПІЛЬНИХ ВІДНОСИН»**

13–14 березня 2020 р.

**Одеса
2020**

УДК 340.13(063)
С90

Сутність та значення впливу законодавства на розвиток суспільних відносин : матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, Україна, 13–14 березня 2020 р.). – Одеса : ГО «Причорноморська фундація права», 2020. – 132 с.

У збірнику містяться матеріали, подані на міжнародну науково-практичну конференцію **«Сутність та значення впливу законодавства на розвиток суспільних відносин»**. Для студентів, аспірантів, викладачів, науковців юридичних вищих навчальних закладів, представників судових та інших правозастосовних органів держави, адвокатів, представників юридичних громадських організацій.

Усі матеріали подаються в авторській редакції.

Погляди авторів, викладені в цьому збірнику, необов'язково відображають позицію організаторів міжнародної науково-практичної конференції **«Сутність та значення впливу законодавства на розвиток суспільних відносин»**.

УДК 340.13(063)

ЗМІСТ

НАПРЯМ 1. ІСТОРІЯ ТА ТЕОРІЯ ДЕРЖАВИ ТА ПРАВА, ФІЛОСОФІЯ ПРАВА

Підопригора К. Б.

КОРУПЦІЯ У СИСТЕМІ ОРГАНІВ

МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ 7

Щирба М. Ю.

ПРАВОВІ ЗАХОДИ ПРОТИДІЇ ПОШИРЕННЯ ЕПІДЕМІЇ

ТА ПРАВОВИЙ СТАТУС ПАЦІЄНТІВ 10

НАПРЯМ 2. КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО, МУНІЦИПАЛЬНЕ ПРАВО

Єрмоленко Д. А.

ЩОДО ПОДВІЙНОГО ГРОМАДЯНСТВА В УКРАЇНІ 13

Середа В. О.

ОСОБЛИВОСТІ ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «ІНОЗЕМЕЦЬ» 15

НАПРЯМ 3. ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО ТА ПРОЦЕС

Афанасьєв Д. В.

ПОЗОВНА ДАВНІСТЬ ЯК НЕВІД'ЄМНА СКЛАДОВА ПРАВА

НА ДОСТУП ДО ПРАВОСУДДЯ 20

Гуйван П. Д.

ПРАВАЗАСТОСОВНІ РЕАЛІЇ ЩОДО РОЗУМНОЇ ТРИВАЛОСТІ

ПРОЦЕСУ В УКРАЇНІ 24

Сербіна Т. С.

ПРОБЛЕМА КОДИФІКАЦІЇ МЕДИЧНОГО ЗАКОНОДАВСТВА

У ЄДИНИЙ НОРМАТИВНО-ПРАВОВИЙ АКТ 29

Сосновська А. В.

ГАРАНТІЯ ЕФЕКТИВНОГО ЦИВІЛЬНОГО СУДОЧИНСТВА –

ПРОЦЕСУАЛЬНІ СТРОКИ 32

Шипівдич Т. Є.

НЕЗАЛЕЖНІСТЬ АДВОКАТА У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ 36

Яценко О. Л., Яценко В. А.

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ УЧАСТІ ЕКСПЕРТА

З ПИТАНЬ ПРАВА У ЦИВІЛЬНОМУ

ТА ГОСПОДАРСЬКОМУ ПРОЦЕСІ В УКРАЇНІ 40

НАПРЯМ 4. ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО ТА ПРОЦЕС

Квасніцька Н. В.

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ ТЕХНОЛОГІЙ
ПРИ ДЕРЖАВНІЙ РЕЄСТРАЦІЇ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦТВА
В ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ 44

Кучерук Н. С.

ЕКСПЕРТ З ПИТАНЬ ПРАВА ЯК НОВИЙ УЧАСНИК
ГОСПОДАРСЬКОГО ПРОЦЕСУ 47

НАПРЯМ 5. АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО ТА ПРОЦЕС, ФІНАНСОВЕ, ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО

Бабінська А. В.

ТРАНСФОРМАЦІЇ НОРМАТИВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ
ПИТАНЬ КАДРОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ОРГАНІВ ПРОКУРАТУРИ УКРАЇНИ 51

Берназ П. В.

ПРОРАХУНКИ В ІНФОРМАЦІЙНО-ПРАВОВІЙ
ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ 56

Yefimenko V. S.

THE ROLE OF THE PRINCIPLE OF SUBSIDIARITY
IN THE EUROPEAN CONVENTION ON HUMAN RIGHTS
AND EUROPEAN UNION 60

Клименко К. О.

ІНФОРМАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ В АДВОКАТУРІ 63

Корецька-Шукєвіч Д.

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ ЗАСОБИ ПРОТИДІЇ
ПРАВОПОРУШЕННЯМ, ПОВ'ЯЗАНИМ З КОРУПЦІЄЮ 67

Рогозіннікова К. С.

МІСЦЕ РІШЕНЬ ВЕРХОВНОГО СУДУ У СИСТЕМІ ПРАВОВОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОЇ ОХОРОНИ
ПОДАТКОВИХ ВІДНОСИН 70

Хижня Л. Є.

ВИНА ЮРИДИЧНИХ ОСІБ ЗА ВЧИНЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ
У СФЕРІ ЗАХИСТУ ДОВКІЛЛЯ 73

Шепель М. А.

ПРАВО НА БЕЗПЕЧНЕ ДОВКІЛЛЯ: ПОНЯТТЯ ТА ЗМІСТ 76

НАПРЯМ 6. КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО, КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧЕ ПРАВО

Антонов С. С. ПРОБЛЕМАТИКА КЛАСИФІКАЦІЇ СПІВУЧАСНИКІВ	79
Бабаліч Є. С. ВИНА ЯК ОЗНАКА СУБ'ЄКТИВНОЇ СТОРОНИ ЗЛОЧИНУ	82
Бурда О. Я., Васько Н. Ю. ВІДМЕЖУВАННЯ НЕЗАКОННОГО ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ ВІД ВИКРАДЕННЯ ЛЮДИНИ (СТ. 146 КК УКРАЇНИ) ЯК ДВА ОКРЕМИХ ЗЛОЧИНІ	85
Гальцова О. В. ПОВАГА ПРАВА НА ЗДОРОВ'Я ЗАСУДЖЕНИХ ЯК ЗАГАЛЬНОЛЮДСЬКОГО ПРАВА ЛЮДИНИ	87
Гога І. Р. ОРГАНІЗАТОР ЯК ЛІДЕР ЗЛОЧИННОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ.....	90
Дробний М. М. ПРИЧЕТНІСТЬ ДО ЗЛОЧИНУ: ПРОБЛЕМИ КЛАСИФІКАЦІЇ ВИДІВ ПРИЧЕТНОСТІ ДО ЗЛОЧИНУ	92
Кірсанов О. П. БАНДА ЯК ВИД ОРГАНІЗОВАНОЇ ГРУПИ ЧИ ЗЛОЧИННОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ	95
Кузнєцов В. І. ПРОБЛЕМА ПРИЧЕТНОСТІ ДО ЗЛОЧИНУ У ВИДІ ПОТУРАННЯ.....	97
Кутєпов М. Ю. ДОСВІД ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇН ЩОДО ВИПРАВЛЕННЯ ТА РЕСОЦІАЛІЗАЦІЯ ЗАСУДЖЕНИХ НЕПОВНОЛІТНІХ.....	100
Марчук Р. С. ПРОБЛЕМИ КЛАСИФІКАЦІЇ ФОРМ СПІВУЧАСТІ У ЗЛОЧИНІ	104
Рогатинська Н. З. РЕФОРМУВАННЯ МИТНОЇ СЛУЖБИ ЯК ПЕРЕДУМОВА ЗАПОБІГННЯ ЗЛОЧИННОСТІ У МИТНІЙ СФЕРІ.....	107
Сідоусов М. І. ДОБРОВІЛЬНА ВІДМОВА ВІД ЗЛОЧИНУ ПРИ НЕЗАКІНЧЕНОМУ ЗЛОЧИНУ: СУТНІСТЬ ТА ОЗНАКИ.....	110
Тимошенко Р. В. ПРОБЛЕМИ КВАЛІФІКАЦІЇ ПРИ ЕКСЦЕСІ ВИКОНАВЦЯ	114
Ткачук Б. В. ПОНЯТТЯ ПОДВІЙНОЇ (ЗМІШАНОЇ) ФОРМИ ВИНИ	116

Трєвогін Є. М. ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ВСТАНОВЛЕННЯ ТА ДОВЕДЕННЯ СУБ'ЄКТИВНОЇ СТОРОНИ ЗЛОЧИНУ	120
--	-----

Хижняк Т. В. ПОМИЛКА: ЇЇ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВЕ ЗНАЧЕННЯ ТА НЕДОЛІКИ В РОМАНО-ГЕРМАНСЬКІЙ ПРАВОВІЙ СИСТЕМІ	123
---	-----

НАПРЯМ 7. КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС, КРИМІНАЛІСТИКА

Буждиганчук Є. Ю. ДЕЯКІ АСПЕКТИ КРИМІНАЛІСТИЧНОГО АНАЛІЗУ ОБСТАНОВКИ ВЧИНЕННЯ СУТЕНЕРСТВА ОРГАНІЗОВАНОЮ ГРУПОЮ	126
--	-----

Берназ П. В.

кандидат юридичних наук
проректор

*Одеський державний університет внутрішніх справ
м. Одеса, Україна*

ПРОРАХУНКИ В ІНФОРМАЦІЙНО-ПРАВОВІЙ ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ

Україна сьогодні в медійному секторі суспільних відносин дедалі все більше актуалізують питання інформаційної культури взагалі, та інформаційно-правової підготовленості фахівців багатьох спеціальностей і спеціалізацій, зокрема.

Підготовка у вищих навчальних закладах України фахівців з юриспруденції, спеціалістів з громадських зв'язків та зв'язків з засобами масової інформації, майбутніх представників журналістського корпусу, а також спеціалістів із захисту інформації передбачають їх значну, не абияку обізнаність у питаннях нормативно-правового регулювання інформаційних відносин. Втім, в реаліях вищої освіти України означена форма правової підготовки переживає, м'яко кажучи, не найкращі часи. І проблема зовсім не в тому, що не вистачає методичного, чи наукового матеріалу, або відповідних науковців-викладачів, які б могли забезпечити організацію такої форми навчання. Не є проблемою наявність і самого обсягу нормативно-правового матеріалу, що утворює фундамент галузевого законодавства і інформаційної галузі права в Україні. Однак, не зважаючи на те що в офіційному кваліфікаційному переліку юридичних спеціальностей вже 15 років передбачено «Інформаційне право» (спеціальність 12.00.07), тим не менш, в абсолютній більшості ВНЗ України, по жодній з вище перелічених спеціальностей така підготовка здійснюється не належному рівні. Тобто, чотирьох-п'яти-річні навчальні програми підготовки бакалаврів і магістрів (юристів, журналістів, фахівців із захисту інформації, соціологів, психологів, управлінців усіх рівнів та спеціалізацій), увесь цей час, не передбачає відповідного рівня опанування знаннями в сфері правового режиму інформаційного обороту. Можливо не представляє навчального інтересу питання правильного забезпечення політики прозорості в управлінській сфері, або опанування навичок роботи з конфіденційною, персональною, чи таємною інформацією без порушення чинного законодавства. Вірогідно, що мабуть перестали бути актуальними сьогодні питання захисту журналістської діяльності і саме тому в українських судах сьогодні майже немає жодного прецеденту захисту порушених прав на

отримання, розповсюдження інформації представниками медіа, або перешкоджання їм при виконанні професійної діяльності. Це при тому, що тільки за останні три-чотири роки від утисків з боку влади всіх можливих рівнів в Україні постраждало більш 200 представників ЗМІ. Не можна не згадати і питання про доступ та захист інформації в автоматизованих інформаційних мережах, не кажучи про кібербезпеку країни взагалі. Знов таки, вірогідно перестали бути актуальними ці питання, бо інакше важко пояснити, чому відповідній підготовці фахівців не приділяється належної уваги.

Проведеними дослідженнями науковців України у цій сфері було виявлено декілька дуже актуальних для України секторів питань, що потребують значних зусиль відповідного напрямку підготовки фахівців-професіоналів. Зокрема, йдеться, про захист інформаційного суверенітету держави, про розвиток сучасних правових, технічних, організаційних та інших заходів забезпечення захисту інформації. Йдеться і про втілення в реалії багато разів нормативно декларовані концепції інформаційного суспільства в Україні.

Наприклад, в сусідній ворожій Російській Федерації така наукова і навчальна робота здійснювалась активно на протязі останніх 10-ти років, то можемо бачити, що у північного сусіда в інформаційно-правовій сфері створено наукові групи інформаційно-правового спрямування, кафедри інформаційного права та інститути права і інформації. Видаються інформаційно-правові наукові фахові періодичні видання, працюють науково-дослідні лабораторії. Як наслідок – активна інформаційна пропагандистська політика у світовому масштабі, що здатна проводити інформаційну експансію у всьому світі по дискредитації сусідніх держав, втручання в виборчий процес та нав'язуванні світовій спільноті «новітніх стандартів «Руського миру». І хоча в даному випадку йдеться про негативний приклад використання інформаційної зброї, однак, це, водночас і показник того, що ця держава володіє цілою армією відповідно навчених фахівців. А де такий «людський арсенал» в Україні? Так тільки зараз Департамент кіберполіції Національної поліції проходить свій шлях становлення, організовуються управління в областях та набирається особовий склад зі специфічними знаннями, але існує значний дефіцит кадрів.

За останні декілька років система вищих навчальних закладів переживає вже третій чи четвертий етап масового скорочення науково-педагогічних працівників. І якщо реформаторськими ідейними підставами у сфері вищої освіти це обумовлено прагненням позбутися несправжніх, слабких за рівнем підготовки фахівців навчальних установ, то в реаліях це відбивається в позбавленні вишів найбільш кваліфікованого корпусу – професорсько-викладацького складу

національних університетів. Також відбувається скорочення обсягу навчальних годин для аудиторної роботи по всіх навчальних напрямках. Саме тому сьогодні були внесені зміни до Закону України «Про вищу освіту» щодо формування штатного розпису вищих навчальних закладів. Законодавці, хоч і з запізненням та затвердили положення за яким: «При зменшенні чисельності осіб, які навчаються за кожною освітньою програмою, у межах 20 відсотків чисельності, визначеної на початок навчання за цією програмою, штатна чисельність науково-педагогічних працівників не скорочується» [1, п. 5 ст. 32].

Та повертаючись до питання інформаційної культури і інформаційно-правової освіти в Україні, все ж таки, слід акцентувати увагу на тому, що найповажніші в сфері юриспруденції навчальні заклади України не приділяють належної уваги програмам підготовки фахівців за інформаційно-правовим напрямом. Науковцями з професорсько-викладацького складу неодноразово пропонувалися означені програми Вченим і методичним радам вишів Львова, Харкова, Києва, Одеси та інших міст, де розташовані такі заклади. Це відбувалося у період, що за нашими підрахунками охоплюється часом з 1995 по 2018 роки включно. Тобто існують документи розгляду вченими радами означених питань ще з 1995 року, коли в офіційних кваліфікаційних переліках спеціальності «правознавство» не було такого напрямку, як «Інформаційне право». Такі спроби здійснювались на протязі означеного часу такими науковцями як: А.А. Письменицький [2], А.І. Марущак [3], В.Д. Гапотій, В.С. Цимбалюк, В.Д. Гавловський, В.В. Гриценко [4] та ін. Завдяки таким зусиллям сучасна теорія інформаційного права збагатилася концепціями «інформаційного суверенітету», «особливого суб'єкта інформаційних правовідносин», «розширеного тлумачення права на інформацію», «специфічності об'єкта інформаційних правовідносин», «сучасного інформаційного громадянського суспільства», «інформаційної юридичної відповідальності» [5].

Офіційними рішеннями відповідних рад ці програми затверджувались і передавались до методичних рад і комісій, а потім ректоратами ВНЗ приймалося рішення про можливість впровадження цих напрацювань в навчальний процес. Зрозуміло, що це впровадження має певні перепони, такі як: неможливість введення в навчальний план по причинах гострої нестачі навчального часу; перенавантаженістю планів навчальними дисциплінами та іншими штучними перепони, але все ж такі інформаційно-правова підготовка здійснюється в декількох вишах України. Серед таких ВНЗ можна назвати Одеський державний університет внутрішніх справ, Харківський національний університет внутрішніх справ, Харківський національний університет імені

В.Н. Каразіна, Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди, Київська державна академія служби безпеки України.

Окрім означених адміністративних перепон мали місце ще і ідеологічні. Йдеться про поширеність серед керівництва більшості навчальних закладів України прихильників нормативістського погляду на сучасне право і його систему. За такими тлумаченнями в класичній юридичній освіті не має місця усяляким, на їх думку, псевдонауковим напрямкам на кшталт інформаційного права, медичного права, транспортного права, страхового права і іншим. Підсумовуючи все вище викладене, доцільно визначити, що і на сьогодні ми маємо тверду негативну тенденцію до вихолощеної і невідповідної сучасним реаліям навчально-наукової підготовки кадрів у вишах в напрямку загальної високої інформаційної культури та професійної інформаційно-правової спеціалізованої підготовки.

ЛІТЕРАТУРА

1. Про вищу освіту. Верховна Рада України. Закон України від 01.07.2014 № 1556-VI // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 37-38, ст. 2004.
2. Письменицький А.А., Гапотій В.Д. Загальна теорія інформаційного права: монографія. Мелітополь: ТОВ «Видавничий будинок ММД», 2012. 300 с.
3. Марущак А.І. Інформаційне право: Доступ до інформації: Навчальний посібник. К.: КНТ, 2007. 532 с.
4. Основи інформаційного права України: Навч. Посіб. В.С. Цимбалюк, В.Д. Гавловський, В.В. Гриценко та ін.; за ред. М.Я. Швеця, Р.А. Калюжного та П.В. Мельника. К.: Знання, 2004. 274 с.
6. Письменицький А.А. До питання про теорію інформаційно-правової відповідальності. *Часопис з юридичних наук*. Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2014 р. URL: <http://periodicals.karazin.ua/jls/article/view/1654/1398>